

Vrste vzorčenja: **Naključnostni**: če je za vsako enoto populacije enako verjetno, da bo vključena v vzorec
>>**Navadni**: tablica poljubnih števil, vanj vnesemo naključne ljudi. >>**Sistematski**: vsaki osebi dodelimo zaporedno številko, nato izključimo vsako n-to osebo. **Strukturirani**: vanj skušamo zajeti vse značilnosti populacije (demografske, geografske, itd. lastnosti). **Vzorec snežene kepe**: posameznik, ki je v vzorcu, nas pripelje do druge osebe, ki jo nato vključimo v vzorec. Vzorec je reprezentativen, če upoštevamo pravila vzorčenja tako, da obstaja velika verjetnost, da se bosta sestava vzorca in sestava populacije ujemale. **metoda opazovanja**: objekt raziskave mora biti opredeljen, opazovanje mora biti sistematično, treba je voditi natančne zapiske, opazovanje mora biti povezano s širšim znanjem in mora temeljiti na teoretskih izhodiščih; rezultati morajo biti preverljivi. Možno je tudi **opazovanje z udeležbo**: raziskovalec med samim procesom raziskovanja živi in dela s skupino, ki jo proučuje (se pridruži skupini tatar, narkomanov, klošarjev...). **Slabosti**: na ta način se da preučevati le manjšo skupino; raziskovalec je izpostavljen morebitnim nevarnostim; težko je v toku dogajanja zapisovati vse ugotovitve; zahteva veliko časa; je subjektivna metoda, precej odvisna od vpliva raziskovalca. **eksperiment**: raziskovalec aktivno posega v raziskovalne razmere; namerno vpelje spremenljivko in opazuje učinek njenega delovanja. Potrebuje **eksperimentalno in kontrolno** skupino. **Slabosti**: nezmožnost nadzorovanja drugih vplivov (čas, vreme); težko je zagotoviti ustrezne razmere za izvajanje eksperimenta; obstaja vprašanje naključja in navidezne zveze; pojavijo se lahko spremembe tistih, ki so vključeni v raziskavo. **Etične dileme**: ali je eksperimentiranje z ljudmi opravičljivo, ali jim ne povzroča občutkov neprijetnosti in manipuliranosti? **metoda spraševanja**: raziskovalca zanimajo videnja, prepričanja, stališča večjih družbenih skupin (populacija neke države, šole ali mesta, ipd.). Pogosto so uporabljane v sociološkem raziskovanju, saj omogočajo kvantitativno obdelavo podatkov in lahko zajamejo večje število ljudi. **Intervju**: x **Strukturirani**: poteka ob vnaprej pripravljenih vprašanjih: hitreje napredovanje, sogovornika sta osredotočena na osrednjo temo, vpliv raziskovalca je manjši. **Slabosti**: odgovori so skromnejši in bolj skopi, informacije so omejene. x**Nestrukturirani**: poteka kot sproščeni, odprti, spontan pogovor: ni vnaprej napisanih vprašanj, sogovornika se držita okvirne teme spraševanja (problema raziskave), vprašani lahko izrazijo svoje mnenje bolj celovito, kar omogoča boljše razumevanje njegovega stališča. **Slabosti**: odgovori postanejo preobsežni, zahtevni za analizo, odnos med sogovornikoma pa je bolj osebni (subjektivnost). **Anketa**: od vprašanih zahteva, da pisno odgovorjajo na zastavljena vprašanja. Anketa je lahko elektronska, telefonska ali poštna. x**Odprti tip**: ponuja več možnosti za odraz anketirančevega mnenja, prepričanja; težave nastanejo pri analizi rezultatov, saj so zelo različni in jih težko posplošimo. x**Zaprti tip**: ponujajo predlog odgovora; preprosta obdelava podatkov. **Pilotska spraševanja**: vprašanja na določenem manjšem vzorcu preizkusijo, ali so bila dovolj jasno zastavljena, ali preveč vsiljujejo odgovor in ali smo z njimi zajeli informacije, ki smo jih želeli dobiti. **metoda analize dokumentov**: **Osebnih virov**: avtobiografije, pisma, dnevniki... **Neosebni viri**: časopisi, sodni spisi, uradni spisi... **Prednosti**: omogoča študij daljšega časovnega obdobja. **Slabosti**: problem verodostojnosti vira, interpretacije podatkov, selekcije virov. **metoda poslušanja (etnografska metoda)**: razvije se v okviru etnografije in antropologije, kasneje se uporablja tudi v sociologiji. Zanj so značilne študije avtobiografije, študije življenjskega poteka in opazovanja z udeležbo.